

**PRIORYTETY PROGRAMOWE
PODKARPACKIEJ NOWEJ LEWICY
NA LATA 2025-2029**

**Załącznik nr 1
do Uchwały 3/11/2025
Podkarpackiego Kongresu
Wojewódzkiego Nowej Lewicy
z dnia 22.11.2025 r.**

Rzeszów 2025

Spis treści

FILAR I GOSPODARKA, PRACA I SPRAWIEDLIWY ROZWÓJ	4
1. Silna pozycja Podkarpacia w gospodarce krajowej	4
2. Godna praca i równe zasady dla wszystkich	4
3. Przemysł obronny - strategiczna szansa regionu	5
4. Rozwój małego i średniego biznesu	5
5. Działania na rzecz wspierania tworzenia stanowisk pracy dla młodych ludzi, zatrzymanie ludzi w regionie, promowanie doświadczenia w zatrudnieniu, które będzie wspierało pracowników 45+ zagrożonych utratą pracy (przekwalifikowanie, wsparcie w zatrudnieniu), aktywizacja kobiet.	6
FILAR II ZIELONY ROZWÓJ, ENERGIA I ODPORNOŚĆ ŚRODOWISKOWA	7
1. Czysta energia i nowoczesna infrastruktura energetyczna	7
2. Realna walka ze smogiem i poprawa jakości powietrza	7
3. Gospodarka obiegu zamkniętego i nowoczesna gospodarka odpadami	7
4. Ochrona przyrody i bezpieczeństwo środowiskowe	8
5. Odporność klimatyczna i przygotowanie do ekstremalnych zjawisk pogodowych	8
6. Nowoczesne technologie energetyczne - rozwój SMR (Small Modular Reactors)	8
FILAR III EDUKACJA, NAUKA, CYFRYZACJA I ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA WIEDZY	10
1. Silne uczelnie - fundament rozwoju regionu	10
2. Akademiki, mieszkania dla studentów i ustawa Kukuckiego - Lewandowskiego	10
3. Cyfryzacja usług publicznych i kompetencje cyfrowe mieszkańców	11
4. Bezpieczeństwo cyfrowe regionu i instytucji	11
5. Współpraca nauki, biznesu i administracji - nowy ekosystem innowacji	11
6. Filia Krajowej Szkoły Skarbowej w Przemysłu - ważny element edukacji publicznej	12
FILAR IV INFRASTRUKTURA, TRANSPORT, MIESZKALNICTWO I SPÓJNOŚĆ REGIONALNA	13
1. Kolej jako kręgosłup transportowy regionu	13
2. Szprycha nr 6 CPK - strategiczna inwestycja dla Podkarpacia	13
3. Drogi: bezpieczeństwo, spójność i rozwój	14
4. Rozwój mieszkalnictwa - SIM, TBS i akademiki	14
5. Rozwój przestrzenny i równowaga między powiatami	14
6. Infrastruktura cyfrowa - fundament współczesnych usług	15
FILAR V RÓWNOŚĆ, WSPÓLNOTA I POLITYKA SPOŁECZNA	16
1. Równość szans - niezależnie od miejsca zamieszkania	16
2. Prawa człowieka i równe traktowanie	16
3. Polityka senioralna – aktywnie i bezpiecznie	16
4. Polityka na rzecz osób z niepełnosprawnościami	17

5. Młodzież - przyszłość regionu	17
6. Migranci, mieszkańcy powracający i integracja lokalna	17
7. Społeczeństwo obywatelskie i organizacje pozarządowe	17
FILAR VI BEZPIECZEŃSTWO, OBRONA CYWILNA I ZDROWIE PUBLICZNE	19
1. Obrona cywilna - fundament bezpieczeństwa państwa	19
2. Współpraca służb i gotowość kryzysowa	19
3. Bezpieczeństwo granicy i współpraca transgraniczna	20
4. Przemysł obronny i bezpieczeństwo gospodarcze	20
5. Bezpieczeństwo cyfrowe mieszkańców i instytucji	20
6. Zdrowie publiczne i dostęp do usług medycznych	20
7. Zdrowie psychiczne - priorytet nowej dekady	21
PODSUMOWANIE - WIZJA PODKARPACIA 2029.....	22

FILAR I

GOSPODARKA, PRACA I SPRAWIEDLIWY ROZWÓJ

Podkarpacie zasługuje na gospodarkę, która daje **poczucie bezpieczeństwa, stabilności i szansę na rozwój** każdemu niezależnie od miejsca zamieszkania. To region o ogromnym potencjale: lotniczym, technologicznym, akademickim, produkcyjnym i obronnym. Lewica chce, aby ten potencjał **pracował dla ludzi**, a nie tylko dla statystyk.

Naszym celem jest **nowoczesna i solidarna gospodarka**, która stawia na wysoką jakość pracy, innowacje, dobre wynagrodzenia i rozwój kluczowych branż. Lewica będzie także promować przedsiębiorstwa, które tworzą nowe miejsca pracy dla wykwalifikowanego personelu, inwestują w rozwój zawodowy pracowników i dbają o wysokie standardy BHP. Będziemy wspierać firmy wdrażające polityki równościowe i partnerskie relacje w miejscu pracy, stawiające na szkolenia, przejrzystość i odpowiedzialność społeczną. Taki model biznesu wzmacnia lokalną gospodarkę i przyciąga młodych, ambitnych ludzi do regionu.

1. Silna pozycja Podkarpacia w gospodarce krajowej

Podkarpacie ma wyjątkową pozycję: rozwinięty przemysł lotniczy, motoryzacyjny, informatyczny i zbrojeniowy. Lewica chce wzmacniać te sektory poprzez:

- wspieranie współpracy firm z uczelniami i instytutami badawczymi,
- promowanie innowacji i rozwiązań Przemysłu 4.0,
- rozwój lokalnych klastrów technologicznych,
- stabilne zaplecze transportowe i energetyczne,
- nowoczesną infrastrukturę niezbędną do inwestycji.

Naszym priorytetem jest rozwój gałęzi, które generują **dobrze płatne i trwałe miejsca pracy**.

2. Godna praca i równe zasady dla wszystkich

Lewica stoi jednoznacznie po stronie pracowników, wspierając jednocześnie pracodawców, którzy inwestują w pracowników, zapewniają przestrzeganie zasad BHP, realizują lub wdrażają polityki równościowe. W regionie nadal zbyt często spotykamy problemy związane z:

- niskimi wynagrodzeniami,
- niestabilnymi umowami,
- brakiem dialogu w zakładach pracy.
- Niskim poziomem uzwiązkowania pracowników.

Dlatego będziemy zabiegać o:

- ograniczenie nadużywania umów cywilnoprawnych,
- równe wynagrodzenia kobiet i mężczyzn wykonujących taką samą pracę,
- silniejsze uprawnienia Państwowej Inspekcji Pracy,

- promowanie przedsiębiorstw, które stawiają na etat i stabilność oraz realizują polityki równościowe
- Stawiają na partnerskie relacje między pracownikiem a pracodawcą.
- Wspierają angażowanie się pracowników w organizacjach związkowych

Podkarpacie nie może być „tanią montownią Polski”. To region z dużym potencjałem kompetencji, innowacji i ludzi z ambicjami - ich praca musi być odpowiednio wyceniona.

3. Przemysł obronny - strategiczna szansa regionu

Doświadczenia wojny w Ukrainie pokazały, że przewaga technologiczna i tempo innowacji decydują o bezpieczeństwie państwa. Dlatego Lewica będzie wspierać rozwój badań i technologii związanych z nowoczesną obronnością, w tym systemów antydronowych, rozpoznania, precyzyjnych systemów rażenia oraz zaawansowanej elektroniki wojskowej. Podkarpacie ma potencjał, aby stać się jednym z kluczowych krajowych centrów rozwoju technologii obronnych, łącząc zaplecze przemysłowe z zapleczem naukowym regionu. To szansa zarówno na wzrost gospodarczy, jak i na wzmocnienie bezpieczeństwa całego kraju.

Podkarpacie to jeden z najważniejszych ośrodków przemysłu obronnego w Polsce, region „frontowy” NATO, który powinien w obecnej sytuacji geopolitycznej efektywnie korzystać ze swoich atutów z korzyścią dla ludzi, gospodarki i bezpieczeństwa regionu. Lewica będzie wspierać:

- stabilne, wieloletnie kontrakty na produkcję uzbrojenia dla MON,
- rozwój i modernizację przedsiębiorstw takich jak HSW i PZL oraz prywatnych innowacyjny inicjatyw biznesowych w sektorze obronnym
- inwestycje w nowoczesne technologie związane z bezpieczeństwem państwa,
- współpracę sektora obronnego z politechnikami i uczelniami – zwiększenie środków finansowych na badania i rozwój nowych technologii
- dbałość o wysokie standardy pracy w przemyśle zbrojeniowym.

Bezpieczeństwo państwa zaczyna się od bezpieczeństwa zatrudnionych.

4. Rozwój małego i średniego biznesu

Podkarpacie w dużej mierze opiera się na przedsiębiorczości. Lewica chce:

- ułatwić firmom kontakty z administracją,
- wspierać biznes rodzinny i lokalny,
- promować start-upy i innowacyjne firmy technologiczne,
- rozwijać pakiety wsparcia dla firm inwestujących w ekologiczne technologie i automatyzację,
- pomagać przedsiębiorstwom wejść na rynek europejski.

Chcemy stworzyć warunki, w których **lokalny biznes rośnie, a nie zamyka się pod presją kosztów i formalności.**

5. Działania na rzecz wspierania tworzenia stanowisk pracy dla młodych ludzi, zatrzymanie ludzi w regionie, promowanie doświadczenia w zatrudnieniu, które będzie wspierało pracowników 45+ zagrożonych utratą pracy (przekwalifikowanie, wsparcie w zatrudnieniu), aktywizacja kobiet.

Pokolenie 20- i 30-latków często opuszcza region w poszukiwaniu lepszych warunków. Lewica chce to odwrócić, oferując:

- rozwój staży, praktyk i badań dla studentów we współpracy z PRz, UR, WSPiA i WSiLz,
- wsparcie firm zatrudniających absolwentów,
- rozwój dostępnego mieszkalnictwa (SIM, TBS, budowa i remonty akademików z ustawy Kukuckiego i Lewandowskiego) oraz szeroko rozumianych usług kulturalno-sportowych,
- nowe miejsca pracy w sektorach nowoczesnych technologii,
- pakiety rozwoju lokalnych centrów kompetencji w powiatach.
- promowanie dzietności, poprzez w/w działania tj. dostęp do tanich mieszkań, stabilnej pracy, do żłobków i przedszkoli, taniego i efektywnego transportu publicznego.

Młodzi muszą wiedzieć, że warto tutaj zostać, tu budować rodzinę, że region daje im przyszłość.

FILAR II

ZIELONY ROZWÓJ, ENERGIA I ODPORNOŚĆ ŚRODOWISKOWA

Podkarpacie to region o wyjątkowej przyrodzie. Bieszczady, doliny rzeczne, lasy, parki krajobrazowe. To również przestrzeń, w której skutki zmian klimatycznych są coraz bardziej odczuwalne: gwałtowne opady, lokalne podtopienia, fale upałów czy problemy z jakością powietrza.

Lewica stoi na stanowisku, że **odpowiedzialna polityka klimatyczna i energetyczna musi łączyć ekologię z bezpieczeństwem ludzi i rozwojem gospodarczym**. Zielona transformacja nie może być ciężarem - ma być szansą. Rosnąca liczba instalacji fotowoltaicznych i lokalnych źródeł energii pokazała, że bez modernizacji sieci przesyłowych region nie wykorzysta w pełni swojego potencjału energetycznego. Przystarzała infrastruktura prowadzi do częstych wyłączeń instalacji OZE, co hamuje rozwój zielonej energii i zniechęca mieszkańców. Dlatego Lewica będzie zabiegać o inwestycje w sieci dystrybucyjne, rozwój spółdzielni energetycznych oraz wsparcie dla wspólnot mieszkaniowych i samorządów w tworzeniu lokalnych źródeł energii. Celem jest realne obniżenie rachunków za prąd, szczególnie dla gospodarstw o najniższych dochodach.

Naszym celem jest **Podkarpacie czyste, bezpieczne i nowoczesne energetycznie**, w którym mieszkańcy nie płacą więcej za prąd tylko dlatego, że mieszkają w innym regionie Polski.

1. Czysta energia i nowoczesna infrastruktura energetyczna

Lewica będzie wspierać:

- rozwój odnawialnych źródeł energii - wiatrowej, słonecznej, geotermalnej i biogazowej,
- inwestycje w lokalne instalacje OZE dla samorządów, spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych szkół i szpitali oraz przedsiębiorców
- rozwój energetyki rozproszonej i prosumenckiej,
- Szybką i kompleksową modernizację sieci przesyłowych i dystrybucyjnych,
- energetykę obywatelską, w której mieszkańcy współdecydują o lokalnych projektach.

Czysta energia to podstawowe narzędzie rozwoju regionu.

2. Realna walka ze smogiem i poprawa jakości powietrza

Lewica będzie zabiegać o:

- zastępowanie kopciuchów nowoczesnymi źródłami ciepła,
- wspieranie programów wymiany pieców,
- rozwój sieci ciepłowniczych i geotermii,
- monitoring jakości powietrza w gminach,
- edukację mieszkańców w zakresie zdrowego ogrzewania.

Smog nie może być codziennością Podkarpacia.

3. Gospodarka obiegu zamkniętego i nowoczesna gospodarka odpadami

Lewica będzie wspierać działania prowadzące do:

- ograniczania ilości odpadów kierowanych na składowiska,
- rozwijania systemów recyklingu,
- współpracy samorządów w gospodarce odpadami,
- budowy i modernizacji instalacji komunalnych spełniających najwyższe normy.

To element odpowiedzialnego, ekologicznego zarządzania regionem.

4. Ochrona przyrody i bezpieczeństwo środowiskowe

Lewica będzie działać na rzecz:

- ochrony lasów i bioróżnorodności,
- równowagi między turystyką a ochroną przyrody,
- rozwoju szlaków pieszych i rowerowych,
- zabezpieczenia terenów zalewowych,
- retencji wody i przeciwdziałania suszy.

Podkarpacie musi chronić swoje dziedzictwo naturalne.

5. Odporność klimatyczna i przygotowanie do ekstremalnych zjawisk pogodowych

Lewica będzie wspierać:

- inwestycje w retencję wody,
- modernizację infrastruktury przeciwpowodziowej,
- plany adaptacji klimatycznej w gminach,
- współpracę służb i samorządów w sytuacjach kryzysowych,
- edukację mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa ekologicznego.

Bezpieczeństwo klimatyczne to bezpieczeństwo mieszkańców.

6. Nowoczesne technologie energetyczne - rozwój SMR (Small Modular Reactors)

Lewica wspiera rozwój nowoczesnych technologii energetycznych, w tym małych reaktorów jądrowych SMR, jako jednego z filarów przyszłej, stabilnej i bezemisyjnej energetyki.

SMR-y mogą stanowić wsparcie dla:

- lokalnego przemysłu,
- energetyki rozproszonej,
- obniżenia kosztów energii,
- poprawy bezpieczeństwa energetycznego regionu.

Lewica popiera prace nad SMR-ami, również tymi planowanymi na Podkarpaciu - **pod warunkiem zachowania najwyższych standardów bezpieczeństwa, przejrzystości oraz udziału ekspertów z uczelni technicznych i instytucji naukowych.**

To kierunek nowoczesny, odpowiedzialny i prorozwojowy.

FILAR III

EDUKACJA, NAUKA, CYFRYZACJA I ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA WIEDZY

Podkarpacie potrzebuje silnych uczelni, nowoczesnej edukacji i dobrze rozwiniętej infrastruktury cyfrowej, jeśli ma konkurować o ludzi, inwestycje i nowe branże. Lewica wierzy, że **jakość edukacji i wiedza są fundamentem rozwoju regionu**. Województwo, które nie inwestuje w naukę i cyfryzację, skazuje się na stagnację.

Dlatego naszym celem jest tworzenie regionu, w którym:

- uczelnie współpracują ze sobą i z biznesem,
- młodzi mają dostęp do tanich mieszkań i nowoczesnych akademików,
- cyfryzacja jest narzędziem rozwoju, a nie barierą,
- edukacja odpowiada na wyzwania nadchodzącej dekady,
- bezpieczeństwo cyfrowe chroni obywateli i instytucje.

To fundament nowoczesnego, odpornego i konkurencyjnego Podkarpacia.

1. Silne uczelnie - fundament rozwoju regionu

Podkarpacie dysponuje zróżnicowanym i stabilnym zapleczem akademickim, obejmującym zarówno duże uniwersytety i politechniki, jak i mniejsze, wyspecjalizowane szkoły wyższe działające w różnych miastach regionu. To właśnie ta różnorodność tworzy ekosystem naukowy, który może stać się jedną z największych przewag rozwojowych województwa w nadchodzących latach.

Lewica będzie wspierać rozwój regionalnej nauki poprzez:

- wzmacnianie współpracy pomiędzy uczelniami,
- tworzenie międzyuczelnianych projektów badawczych,
- rozwój centrów kompetencji w obszarach: bezpieczeństwo, IT, lotnictwo, administracja publiczna,
- budowanie mostów między nauką a przedsiębiorstwami regionu,
- wspieranie umiędzynarodowienia i przyciągania studentów zagranicznych.

Silne, współpracujące ze sobą uczelnie zarówno duże, jak i mniejsze ośrodki to fundament rozwoju Podkarpacia.

2. Akademiki, mieszkania dla studentów i ustawa Kukuckiego - Lewandowskiego

W regionie brakuje tanich mieszkań i zmodernizowanych akademików, a to bezpośrednio wpływa na liczbę studentów i atrakcyjność uczelni.

Dlatego Lewica będzie:

- wspierać wykorzystanie środków z ustawy Kukuckiego i Lewandowskiego na **modernizację i budowę akademików**,
- zabiegać o rozwój dostępnego mieszkalnictwa dla studentów (SIM, TBS),

- wspierać miasta akademickie w planowaniu infrastruktury pod potrzeby młodych.

Podkarpacie musi być miejscem, w którym można studiować bez obaw o zakwaterowanie.

3. Cyfryzacja usług publicznych i kompetencje cyfrowe mieszkańców

Cyfryzacja to nie tylko technologia, to sposób na lepsze życie, mniejsze koszty i większą dostępność usług.

Lewica będzie wspierać:

- cyfryzację usług publicznych w gminach i powiatach,
- projekty, które ułatwiają mieszkańcom załatwianie spraw urzędowych online,
- rozwój kompetencji cyfrowych uczniów, seniorów i dorosłych,
- tworzenie stref Wi-Fi, punktów dostępu cyfrowego, centrów aktywizacji technologicznej,
- wdrażanie nowoczesnych narzędzi w szkołach i instytucjach publicznych.

Nowoczesne usługi publiczne to oszczędność czasu i pieniędzy dla mieszkańców.

4. Bezpieczeństwo cyfrowe regionu i instytucji

Rosnące zagrożenia cyberataków wymagają realnych działań. Dlatego Lewica będzie wspierać:

- budowę kompetencji cyberbezpieczeństwa,
- lokalne centra reagowania na incydenty (CERT-y),
- szkolenia dla administracji, szkół i instytucji publicznych,
- inwestycje w ochronę systemów samorządowych, szpitalnych i edukacyjnych,
- współpracę z sektorem IT w zakresie budowania odporności cyfrowej.

Podkarpacie nie może być „łatwym celem” dla cyberzagrożeń.

5. Współpraca nauki, biznesu i administracji - nowy ekosystem innowacji

Aby region się rozwijał, uczelnie muszą aktywnie współtworzyć lokalny rynek pracy. Lewica będzie wspierała:

- rozwijanie programów stażowych w firmach z branż lotniczej, ICT, administracyjnej czy przemysłu,
- centra transferu technologii i inkubatory przedsiębiorczości,
- projekty badawcze realizowane we współpracy z uczelniami,
- rozwój kierunków związanych z energetyką, cyberbezpieczeństwem, lotnictwem, prawem i administracją,
- wspólne przedsięwzięcia jednostek naukowych i samorządów.

Nowoczesna gospodarka potrzebuje nowoczesnej nauki.

6. Filia Krajowej Szkoły Skarbowej w Przemyślu - ważny element edukacji publicznej

Lewica będzie zabiegać o:

- utrzymanie Filii Krajowej Szkoły Skarbowej w Przemyślu,
- rozwijanie jej działalności szkoleniowej,
- wykorzystanie jej potencjału w edukacji służb publicznych,
- współpracę KSS z uczelniami regionu.

To instytucja ważna dla bezpieczeństwa finansowego państwa i dla przyszłości miasta Przemyśl.

FILAR IV

INFRASTRUKTURA, TRANSPORT, MIESZKALNICTWO I SPÓJNOŚĆ REGIONALNA

Rozwój Podkarpacia zależy od dostępu do szybkiego transportu, nowoczesnej infrastruktury i mieszkań, które pozwalają ludziom pracować i studiować tu, gdzie chcą. Lewica stoi na stanowisku, że **sprawne drogi, dobre połączenia kolejowe i dostępne mieszkania to fundament równego rozwoju regionu**.

Chcemy Podkarpacia, które nie jest „na uboczu”, lecz dobrze połączonym, dynamicznym i bezpiecznym regionem, w którym ludzie mogą wygodnie dojechać do pracy, a młodzi znaleźć miejsce do życia.

1. Kolej jako kręgosłup transportowy regionu

Podkarpacie potrzebuje szybkich, częstych i wygodnych połączeń kolejowych. Lewica będzie wspierać działania, które prowadzą do:

1) Włączenia Podkarpacia w strategiczne sieci kolejowe kraju

- rozwinięcia połączeń dalekobieżnych,
- utrzymania i wzmacniania połączeń z Warszawą, Krakowem, Śląskiem i Lublinem.

2) Wydłużenia kursowania Pendolino do Przemyśla

Lewica będzie zabiegać o utrzymanie i dalsze wzmacnianie połączeń na linii Rzeszów–Przemyśl, tak aby wschodnia część regionu nie była pomijana w krajowych inwestycjach kolejowych.

3) Rozwoju kolei regionalnej

Wspieramy kierunek rozbudowy i modernizacji linii, takich jak:

- Rzeszów–Sanok,
- Rzeszów–Jasło,
- Rzeszów–Krosno,
- Przemyśl–Medyka,
- powiązania podmiejskie wokół aglomeracji rzeszowskiej.

Kolej to najważniejsza inwestycja przyszłości: ekologiczna, szybka i bezpieczna.

2. Szprycha nr 6 CPK - strategiczna inwestycja dla Podkarpacia

Lewica popiera rozwój infrastruktury kolejowej w ramach **szprychy nr 6 CPK**, która łączy Podkarpacie z centralną Polską. Takie inwestycje oznaczają:

- krótszy czas dojazdu do Warszawy,
- lepszy dostęp do rynku pracy,
- atrakcyjność dla inwestorów,
- odblokowanie potencjału południowo-wschodniej Polski.

Podkarpacie nie może być odcięte od głównych korytarzy transportowych kraju - to warunek równego rozwoju.

3. Drogi: bezpieczeństwo, spójność i rozwój

Lewica będzie wspierać działania, które służą poprawie bezpieczeństwa i dostępności drogowej regionu, w tym:

- dokończenie rozwoju **S19** jako kluczowej osi północ-południe,
- przebudowy dróg łączących powiaty i gminy z głównymi trasami,
- inwestycje w bezkolizyjne skrzyżowania, chodniki, ścieżki rowerowe i infrastrukturę miejską,
- działania poprawiające bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów.

Sprawny system drogowy to nie tylko trasy dla transportu, to codzienny komfort i bezpieczeństwo mieszkańców.

4. Rozwój mieszkalnictwa - SIM, TBS i akademiki

Dostęp do mieszkań jest jednym z najważniejszych czynników zatrzymujących ludzi w regionie. Lewica będzie wspierać:

1) Pełne wykorzystanie ustawy Kukuckiego i Lewandowskiego

- na budowę i remonty **akademików**,
- na rozwój lokalnego **mieszkalnictwa społecznego**.

2) Rozwój SIM-ów i TBS-ów

W szczególności w:

- Rzeszowie,
  - Dębicy,
  - Stalowej Woli
  - Krośnie,
  - Sanoku,
  - Tarnobrzegu
- i gminach wchodzących w strukturę SIM Podkarpackie.

Lewica będzie wspierać gminy w pozyskiwaniu środków, planowaniu inwestycji i tworzeniu mieszkań dostępnych dla młodych, rodzin, pracowników i studentów.

3) Miasta akademickie

Rozwój uczelni musi iść w parze z rozwojem bazy mieszkaniowej - to inwestycja w przyszłość regionu.

5. Rozwój przestrzenny i równowaga między powiatami

Lewica będzie wspierać działania, które zapewnią:

- równomierny rozwój południa, północy i wschodu regionu,
- inwestycje w małych i średnich miastach,

- rozwój infrastruktury usług publicznych na obszarach wiejskich,
- planowanie przestrzenne uwzględniające demografię, przyrodę i potrzeby mieszkańców.

Podkarpacie musi rozwijać się w sposób zrównoważony - nie tylko tam, gdzie mieszkają najbogatsi.

6. Infrastruktura cyfrowa - fundament współczesnych usług

Transport drogowy i kolejowy nie wystarczy, jeśli nie towarzyszy im rozwój infrastruktury cyfrowej. Lewica będzie wspierać:

- rozbudowę sieci szerokopasmowego internetu,
- punkty dostępu Wi-Fi w miejscach publicznych,
- systemy inteligentnego zarządzania ruchem,
- cyfrowe usługi samorządowe,
- projekty łączące cyfryzację z transportem i planowaniem przestrzennym.

Cyfryzacja jest równie ważna jak drogi - bez niej region nie przyciągnie inwestycji.

FILAR V

RÓWNOŚĆ, WSPÓLNOTA I POLITYKA SPOŁECZNA

Podkarpacie to region, w którym ważne są więzi rodzinne, solidarność, odpowiedzialność za innych oraz poczucie sprawiedliwości. Lewica wierzy, że **silna wspólnota powstaje tam, gdzie każdy człowiek ma równe szanse, jest traktowany z szacunkiem i może liczyć na wsparcie państwa.**

Współczesna polityka społeczna nie polega na rozdawnictwie, ale na tworzeniu warunków, które pozwalają ludziom godnie żyć, pracować i rozwijać się.

1. Równość szans - niezależnie od miejsca zamieszkania

Lewica chce regionu, w którym:

- standard usług publicznych nie zależy od tego, czy ktoś mieszka w dużym mieście czy w niewielkiej gminie,
- dostęp do lekarza, szkoły, internetu i transportu jest elementarnym prawem,
- polityka społeczna wzmacnia osoby słabsze lub narażone na wykluczenie.

Będziemy wspierać działania, które wyrównują różnice między powiatami, gminami miejskimi i wiejskimi i pozwalają mieszkańcom prowadzić stabilne życie w miejscu, które kochają.

2. Prawa człowieka i równe traktowanie

Lewica stoi po stronie praw człowieka, wolności osobistych, równości i szacunku. Chcemy regionu otwartego i bezpiecznego, w którym każdy może żyć zgodnie ze sobą.

Będziemy wspierać:

- równe traktowanie kobiet i mężczyzn w miejscu pracy,
- przeciwdziałanie przemocy domowej i ekonomicznej,
- działania przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu,
- bezpieczną przestrzeń publiczną dla wszystkich.

Wspólnota to nie deklaracja, to konsekwentna polityka, która chroni ludzi.

3. Polityka senioralna – aktywnie i bezpiecznie

Podkarpacie się starzeje. Dlatego Lewica będzie wspierać działania, które:

- zapewniają dobre warunki życia seniorom,
- rozwijają opiekę długoterminową i środowiskową,
- tworzą miejsca aktywizacji i integracji,
- umożliwiają seniorom korzystanie z usług cyfrowych,
- wspierają gminy w inwestycjach w domy dziennego pobytu i centra wsparcia.

Godne życie na emeryturze jest fundamentem szacunku dla pokolenia, które budowało nasz region.

4. Polityka na rzecz osób z niepełnosprawnościami

Lewica opowiada się za regionem w pełni dostępnym.

Będziemy wspierać:

- likwidację barier architektonicznych i komunikacyjnych,
- rozwój mieszkań wspomaganych i usług środowiskowych,
- dostęp do edukacji, pracy i kultury,
- współpracę samorządów z organizacjami pozarządowymi,
- podnoszenie standardów w placówkach opiekuńczych.

Pełna dostępność to nie luksus - to prawo.

5. Młodzież - przyszłość regionu

Podkarpacie musi być miejscem, w którym młodzi ludzie widzą przyszłość dla siebie. Lewica będzie wspierać:

- rozwój infrastruktury rekreacyjnej i edukacyjnej,
- działania na rzecz zdrowia psychicznego młodzieży,
- tworzenie przestrzeni dla aktywności społecznej i obywatelskiej,
- rozwój transportu i mieszkalnictwa, które umożliwiają młodym pozostanie w regionie,
- współpracę szkół i uczelni w zakresie inicjatyw młodzieżowych.

To młodzi zdecydują o przyszłości regionu - muszą czuć, że są traktowani poważnie.

6. Migranci, mieszkańcy powracający i integracja lokalna

Podkarpacie zmienia się demograficznie - część młodych wraca z emigracji, część napływa ze wschodu. Lewica będzie wspierać:

- integrację nowych mieszkańców,
- dostęp do edukacji i rynku pracy,
- wsparcie dla gmin, które stają się miejscami pierwszego kontaktu,
- działania, które wzmacniają lokalną wspólnotę ponad podziałami.

Wspólnota rośnie wtedy, gdy nikt nie zostaje na marginesie.

7. Społeczeństwo obywatelskie i organizacje pozarządowe

Lewica będzie wspierać:

- dialog między mieszkańcami a samorządami,
- rozwój lokalnych stowarzyszeń i inicjatyw obywatelskich,
- większy udział mieszkańców w podejmowaniu decyzji,

- transparentność działań instytucji publicznych.

Silna demokracja lokalna to gwarancja, że decyzje będą podejmowane z myślą o ludziach, a nie o politycznych interesach.

FILAR VI

BEZPIECZEŃSTWO, OBRONA CYWILNA I ZDROWIE PUBLICZNE

Bezpieczeństwo mieszkańców to podstawowy obowiązek państwa i samorządów. Podkarpacie - region przygraniczny, z rozwiniętym przemysłem obronnym i silnymi ośrodkami wojskowymi - wymaga szczególnej uwagi i odpowiedzialnego planowania.

Lewica wierzy, że **bezpieczeństwo to nie tylko armia, ale też zdrowie publiczne, odporność cyfrowa, przygotowanie na kryzysy i silna wspólnota lokalna.**

Tylko takie podejście daje mieszkańcom poczucie stabilności i kontroli w czasach globalnych zagrożeń.

1. Obrona cywilna - fundament bezpieczeństwa państwa

W Polsce obrona cywilna była przez lata zaniedbywana. Podkarpacie, jako region przygraniczny, musi być szczególnie przygotowane na sytuacje kryzysowe. Lewica będzie wspierać:

- odtwarzanie realnego systemu obrony cywilnej,
- szkolenia dla mieszkańców z podstawowego bezpieczeństwa i pierwszej pomocy,
- rozwój systemów ostrzegania i powiadamiania,
- przygotowanie gmin i instytucji publicznych do reagowania na zagrożenia militarne i niemilitarne,
- inwestycje w infrastrukturę ochronną, w tym przestrzenie schronowe i miejsca ewakuacji.

Ochrona ludności musi być realnym systemem, a nie zapisami w ustawach.

2. Współpraca służb i gotowość kryzysowa

Bezpieczeństwo mieszkańców zależy od koordynacji działań:

- straży pożarnej,
- policji,
- służb medycznych,
- administracji lokalnej,
- wojsk obrony terytorialnej.

Lewica będzie wspierać:

- szkolenia międzyinstytucjonalne,
- systemy komunikacji kryzysowej,
- wyposażenie jednostek OSP i PSP,
- programy wsparcia dla ratowników medycznych,
- szybką, skoordynowaną reakcję w sytuacjach ekstremalnych.

Im sprawniejsza współpraca służb, tym bardziej bezpieczny region.

3. Bezpieczeństwo granicy i współpraca transgraniczna

Podkarpacie sąsiaduje z Ukrainą - regionem dotkniętym wojną. Lewica będzie wspierać:

- bezpieczeństwo granicy przy jednoczesnym poszanowaniu praw człowieka,
- współpracę z samorządami po stronie ukraińskiej i słowackiej,
- rozwój infrastruktury granicznej i logistycznej,
- projekty międzynarodowe wzmacniające bezpieczeństwo publiczne.

Granica musi być bezpieczna, ale nie może być barierą dla współpracy.

4. Przemysł obronny i bezpieczeństwo gospodarcze

Lewica będzie wspierać:

- stabilne i przewidywalne zamówienia publiczne dla zakładów zbrojeniowych,
- inwestycje zwiększające zdolności produkcyjne regionu,
- rozwój współpracy uczelni z sektorem obronnym (lotnictwo, IT, analityka danych),
- wysokie standardy bezpieczeństwa i jakości sprzętu produkowanego w regionie.

Silny przemysł obronny to bezpieczeństwo państwa i miejsc pracy.

5. Bezpieczeństwo cyfrowe mieszkańców i instytucji

Cyberzagrożenia rosną z roku na rok. Podkarpacie nie może być celem ataków na urzędy, szkoły czy szpitale.

Lewica będzie wspierać:

- lokalne centra kompetencji cyberbezpieczeństwa,
- szkolenia dla administracji, nauczycieli i instytucji publicznych,
- współpracę z uczelniami w budowie systemów cyberochrony,
- inwestycje w bezpieczeństwo danych,
- edukację mieszkańców w zakresie bezpiecznego korzystania z internetu.

Bezpieczeństwo cyfrowe to dziś infrastruktura równie ważna, jak drogi i kolej.

6. Zdrowie publiczne i dostęp do usług medycznych

Każdy mieszkaniec, niezależnie od miejsca zamieszkania, ma prawo do leczenia.

Lewica będzie wspierać działania zmierzające do:

- skrócenia kolejek do specjalistów,
- rozwoju opieki długoterminowej i geriatrycznej,
- wzmocnienia szpitali powiatowych,

- inwestycji w nowoczesną diagnostykę,
- wzmocnienia transportu medycznego,
- walki z wykluczeniem zdrowotnym na terenach wiejskich.

Zdrowie nie może zależeć od kodu pocztowego.

7. Zdrowie psychiczne - priorytet nowej dekady

Rosnące obciążenia społeczne, kryzysy i szybkie tempo życia powodują wzrost problemów psychicznych. Lewica będzie wspierać:

- rozwój centrów zdrowia psychicznego,
- dostęp do psychologa w szkołach,
- wsparcie dla młodzieży i dorosłych,
- kampanie przeciwdziałania stygmatyzacji,
- zwiększenie dostępności terapii i diagnostyki.

Zdrowie psychiczne jest tak samo ważne jak zdrowie fizyczne.

PODSUMOWANIE - WIZJA PODKARPACIA 2029

Podkarpacie może być jednym z najbardziej dynamicznie rozwijających się regionów Polski. Regionem, który łączy nowoczesność z solidarnością, bezpieczeństwo z rozwojem, tradycję z otwartością. Regionem, w którym ludzie chcą mieszkać nie dlatego, że muszą, ale dlatego, że daje im to realną szansę na dobre życie.

Lewica przedstawia wizję Podkarpacia roku 2029 jako miejsca, gdzie:

1. Gospodarka daje bezpieczeństwo, a praca daje godność

Podkarpacie rozwija się dzięki nowoczesnym branżom: lotniczej, technologicznej, przemysłowej i obronnej. Wzmacnia współpracę uczelni i przedsiębiorstw. Tworzy miejsca pracy, które pozwalają młodym zostać w regionie, a rodzinom żyć stabilnie.

2. Energia jest czysta, tania i bezpieczna

Region korzysta z odnawialnych źródeł energii, nowoczesnych ciepłowni, biogazowni i technologii SMR. Smog przestaje być corocznym problemem. Mieszkańcy nie płacą więcej za prąd tylko dlatego, że mieszkają na południowym wschodzie Polski.

3. Uczelnie stają się siłą napędową rozwoju

Podkarpackie ośrodki akademickie, zarówno duże uczelnie publiczne, jak i mniejsze szkoły wyższe działające w różnych miastach regionu, współpracują z biznesem, samorządami i instytucjami państwowymi. Region przyciąga studentów z kraju i z zagranicy, tworząc warunki do kształcenia nowej kadry dla lotnictwa, energetyki, administracji publicznej, IT oraz szeroko pojętego bezpieczeństwa. Silny sektor nauki i szkolnictwa wyższego staje się jednym z kluczowych motorów rozwoju Podkarpacia.

4. Transport łączy region, a nie go dzieli

Pendolino do Przemyśla, rozbudowana kolej regionalna, inwestycje drogowe, S19, szprycha nr 6 CPK, wszystko to tworzy system, który pozwala wygodnie żyć, pracować i podróżować.

5. Mieszkalnictwo służy ludziom

SIM-y, TBS-y i nowoczesne akademiki stają się realnym narzędziem polityki społecznej. Młodzi mają dostęp do mieszkań, a miasta akademickie i powiatowe rozwijają się w sposób zrównoważony.

6. Region jest bezpieczny - militarnie, cyfrowo i społecznie

Obrona cywilna działa realnie, nie na papierze. Służby współpracują, mieszkańcy są przeszkoleni, instytucje - chronione przed cyberatakami. Granica jest bezpieczna, a przemysł obronny rozwija się na stabilnych fundamentach.

7. Wspólnota jest silna, a każdy człowiek traktowany jest z szacunkiem

Seniorzy, rodziny, osoby z niepełnosprawnościami i młodzież mają dostęp do usług, które pozwalają im żyć godnie. Polityka społeczna wzmacnia, a nie zastępuje; wspiera rozwój, nie uzależnia. Prawa człowieka są przestrzegane, a przestrzeń publiczna wolna od wykluczenia.

To jest Podkarpacie, o które walczy Lewica.

Region, który nikogo nie zostawia z tyłu.

Region, który potrafi łączyć nowoczesność z solidarnością.

Region, który buduje swoją przyszłość w oparciu o ludzi, ich pracę, talenty i bezpieczeństwo.